

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:07, leidžiasi 7:40.

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Price 15c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Rugpjūčio-August 23 d., 1972 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVIV

Kaina 15c

199

RESPUBLIKONŲ KANDIDATAS — R. M. NIXON

EGIPTO PREZIDENTAS PAAIŠKINO, KODĖL JIS ISVARĖ SOVIETŲ KARIUS

PARYŽIUS. — Prancūzų laikraštis Le Figaro išspausdino ilgą pasikalbėjimą su Egipto prezidentu Anwar el-Sadat, kuris atvirai papasakojo, jog jo nutarimas išvaryti sovietų karinį personalą iš Egipto prasidėjo pamažu, palaipsniui, jau 1971 metais. Jis turėjęs su Kremliu vadais keturis susitikimus per 18 mėnesių. Nuo pirmo susitikimo 1971 m. kovo mėn. jam pasidarė aišku, kad yra didelių skirtumų pažiūrose į padėtį Viduriniuose Rytuose. Rusai nesugebėję suprasti egiptiečių psichologijos ir nenorėję pristatyti ginklų, reikalingų Egipto apsaugai.

Sadat pareiškė, kad sovietai galvoję tik apie lenktynes su Amerika. Jie žadėję apginkluoti Egiptą iki 1971 metų galo, tačiau savo pažadų neįsėję. Sadatas jau buvo paskelbęs, kad 1971 metais bus "sprendimų metai", tačiau sovietai nepateisė, ir juos idėto pasitikėjimo. Todėl Sadatas nutaręs rusus iš Egipto išprašyti, tas nutarimas buvęs padarytas dar prieš Amerikos prezidento vizitą Maskvoje.

Egipto prezidentas daugiau rusais nusivylęs dėl jų nenoro padėti išvaryti izraelitus iš arabų žemių. Todėl nuo liepos 17 d. visi sovietų patarėjai, visos raketų SAM-3 komandos, visos rusų karinis personalas sustabdė savo veiklą Egipte.

Iš Amerikos aš nieko nesitikiu, nebet amerikiečiai pamatytų, kad jų interesams Viduriniuose Rytuose gresia pavojus. Amerika duoda Izraeliui daug pinigų, nes ji juos padaro visame pasaulyje, daugiausia arabų pasaulyje su žibalu, pareiškė Egipto prezidentas.

Sprendžia Afrikos boikoto klausimą

MUENCHENAS. — Vakar Tarptautinis Olimpinių komitetas turėjo nutarti, ką daryti su Rodezijos sportininkais, dėl kurių atvykimo dalyvauti Olimpiadoje protestus pareiškė 32 Afrikos valstybės, o prie jų prisidėjo ir Amerikos komandose esą negrai. V. Vokietijos vyriausybė prašė Olimpinių komitetą greitai šį klausimą išspręsti, nes V. Vokietija nenorinti pagadintisavo santykių su Afrikos šalimis.

V. Vokietija bando laikytis šiame klausime neutraliai, sakydama, kad ji, kaip Olimpiados šeimininkė, turi įsileisti visus Olimpiados dalyvius, kurie turi teisę dalyvauti pagal Olimpiados komiteto taisykles.

Šiandien turi paaiškėti ligšiolinio ilgamečio Olimpinių komiteto prezidento amerikiečio Avery Brundage įspėdinis. Komitetas antradienį turėjo išrinkti naują prezidentą ir kandidatai tebuvo du: Islandijos Lord Kilanin ir Prancūzijos grafas Jean de Beaumont.

Miškų gaisrai netoli Maskvos

WASHINGTONAS. — Amerikoje miškų gaisrai sunaikino pernai 4.3 milijonus akrų miško. Tai yra visu milijonų akrų daugiau už 1970 metų gaisruose padarytus nuostolius. Dėl tų gaisrų kalti dažniausiai žmonės. Tik trečdalis gaisrų kyla nuo žaibų, kiti prasideda iš šiukšlių deginimo, neprižiūrėtų laužų ar nuo cigarečių.

Didžiausi gaisrai pernai buvo Aliaskoje ir Floridoje, kur ilgai

IŠ VISO PASAULIO

LA PAZ. — Bolivija atsisakė išduoti Prancūzijai buvusį nacių Gestapo pareigūną, Klaus Barbie, dabar žinomą Bolivijos biznierių Klaus Altmann. Jis Prancūzijoje už nusikaltimus karo metu buvo nuteistas mirties. Paskutiniojo karo metu jis buvo Gestapo viršininkas Lyons mieste.

GANDER. — Lenkų šeima, išvykusi atostogauti į Kubą, grįždama nutarė pabėgti Kanadoje iš lėktuvo ir paprašyti politinės globos. Vyras, žmona ir sūnus pasiliko Kanadoje, jų lėktuvas išskrido į Čekoslovakiją. Kanados valdžios įstaigos svarsto jų prašymą.

ALŽIRAS. — Buvęs Juodųjų Panterų veikėjas Eldridge Cleaver, kaip praneša jo žmona, jau nebe nori gyventi Alžire, kur jis pabėgo nuo Amerikoje grėsusių kalėjimo bausmės. Jam Alžire gyvenimas tapęs nesaugus. Jis norėtų sugrįžti Ameriką.

THIMBU. — Butano valstybėje sostą užėmė 17 metų karalius Jigme Singhi Wangchuk. Jis žada daugiau į savo kraštą įsileisti turistų. Bhutane yra apie milijonas gyventojų, o sostinėje gyvena 10,000 žmonių. Kol kas turistams viešbučių ir kelių nėra.

TOKIO. Hanojus paskelbė, kad vyriausybės specialus patarėjas Paryžiaus taikos derybose Le Duc Tho iš Paryžiaus, per Maskvą ir Pakiną sugrįžo namo, matyt, gauti iš valdžios kolegų naujų instrukcijų. Jis yra S. Vietnamo politbiuro narys.

Mirė balerina mokiusi latvius

NEW YORKAS. — Sulaukus 83 metų mirė Alexandra Fedorovna - Fokine, buvusį Petrapilio Marvinski teatro prima baleriną, baigusi imperinę baletą mokyklą 1902 m.

Po revoliucijos Fedorovna 1922 m. apsigyveno Latvijoje ir tapo Latvijos valstybinio teatro baletų direktorė, daug prisidėjusi prie Latvijos baletų vystymo. Iš Rygos 1937 m. Fedorovna emigravo į New Yorką, kur iki 1965 m. turėjo privačią baletų studiją. Jos sūnus ir dukteris tapo baletu mokytojais New Yorke.

degė Everglades raistų augmenija. Pasitaiko ir tyčiomis pradėti gaisrai. Pusė visų miškų gaisrų pietinėse valstijose ir trečdalis rytinėse valstijose prasidėjo iš padegimų.

Iš Maskvos ateina žinios, kad netoli Jaroslavo miesto dega dideli miškų plotai, gaisrus gesina apie 5,000 žmonių. Sekmadienį net Maskvos gyventojai jautė dūmų kvapą mieste.

Vakar respublikonų partijos konvencija vėl nominavo prezidentą R. Nixoną savo kandidatą prezidento rinkimuose, lapkričio 7 dieną. Šiandien vakare prezidentas Nixonas, priimdamas kandidatūrą, pasakys kalbą.

Italija parduoda Libijai ginklus

ROMA. — Praėjusį penktadienį iš Italijos į Libiją buvo išvežtas nemažas skaičius šarvuočių karinių sunkvežimių ir tankų. Siuntose buvo mažiau siai 113 Amerikos modelių šarvuočių, kuriuos Libija nupirko vartotus iš italų kariuomenės.

Kada 1970 metais Libijos valdžia paėmė karininkų tarybą, ji ištrėmė apie 30,000 italų, gyvenusių buvusioje Italijos kolonijoje. Libijos valdžia konfiskavo nemažai italų turtų. Po to sekusiose derybose Italija išsiderėjo iš Libijos kompensaciją, tačiau turėjo pažadėti Libijai savo ginklų. Sutartis numato ir karinių helikopterų paravimą Libijai, kuri, susijungusi su Egiptu, galės panaudoti savo naujus ginklus prieš Izraelį.

Kissingeris tarsis su Egipto atstovu?

BEIRUTAS. — Libano laikraštis paskelbė žinią iš Egipto, kur kalbama, kad prezidento Sadato patarėjas ir draugas, Al Ahran laikraščio redaktorius Heykal Muenchene susitiks su prezidento Nixono patarėju Kissingeriu, kuris vyksta į Muencheną pažiūrėti Olimpiados žaidynių.

Washingtonas šį žinią buvo paneigęs. Nors Kissingeris ir turi Vokietijos pakvietimą atsilankyti Olimpiadoje, jis neturi jokių planų susitikti su Egipto pasiuntiniais ir net dar nežina ar galės vykti į Muencheną.

TRIFESTAS. — Jugoslavijoje kaliniai sukėlė riaušes ir pradėjo deginti baldus. Gaisre žuvo du kaliniai.

Kanada išplės ryšius su Kinija

PEKINAS. — Penktadienį Kanados užsienio reikalų ministras Michel Sharp sugrįžta namo iš Kinijos, kur jis susitarė su premjeru Chou En Lai išplėsti ligšiolinius abiejų valstybių santykius. Kinija pažadėjusi Kanadai pastoviai pirkti Kanados kveičius. Bus keičiamasi studentais, mokytojais ir gydytojais. Bus planuojami mokslininkų delegacijų vizitai ir plečiamas mokslinis bei kultūrinis bendradarbiavimas.

Šis Kanados susitarimas pastatė į šalia Prancūzijos, kuri Kinijos santykius yra išplėtusi iki privilegijuotos pozicijos, palyginus su kitomis Vakarų pasaulio valstybėmis.

Invazijos sukaktis Čekoslovakijoje

PRAGA. — Čekoslovakijoje režimas šį pirmadienį buvo padidinęs policininkų skaičių Pragoje ir kitų miestų gatvėse, nes čekoslovakai minėjo ketvirtą sukaktį nuo rusų kariuomenės invazijos Čekoslovakijon. Ant Jan Palacho kapo ir toje vietoje, kur jis 1969 m. sausio mėn. susidegino, padaugėjo gėlių puokščių.

Pirmadienį daugiau, negu paprastai, žmonių stoviniavo šv. Vlado aikštėje, žiūrėdami į Čekoslovakijos nepriklausomybės simbolį — šv. Vlado paminklą.

SACRAMENTO. — Kalifornijoje miškuose šiais metais labai aktyvios meškos. Jos dažnai ateina į stovyklavietes ir vagia iš turistų maistą. Meškos šiemet anksčiau užbaigusios žiemos miegą ir joms pradėjęs trukti maisto.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

• Vakar buvęs prezidentas Johnsonas savo ūkyje Texas priėmė sen. McGovern ir jo partinę demokratų partijos bilietę Sargent Shriver. Sen. McGovern buvo vienas aršiausių prezidento Johnsono politikos Vietnam priešininkų JAV senatė.

• Respublikonų partijos programos komitete liberalams nepavyko pakeisti partijos taisyklių, kuriomis būtų pravesta būsima 1976 m. konvencija. Liberalams vadovavo Illinois sen. Charles Percy. Jis įrodinėjo, kad pramonės valstijos ir didieji miestai neturi konvencijoje proporcingos reprezentacijos.

• Trys ginkluoti arabai pagrobė keleivinį Pietų Jemeno lėktuvą ir priverė jį nusileisti Kipro saloje.

• Vakar šachmatininkas Bobby Fischer grąsino nebedalyvauti lošimuose, jei teisėjas ir rengėjai nesutvarkys publikos, kuri sekmadienio partijos metu kėlė triukšmą. Salėje buvo 2,500 žmonių. Jų kosėjimas, suolų stumdymas, vaikščiojimas trukdė lošėjams susikaupti.

• Automobilio katastrofoje buvo sužeistas Libijos premjeras majoras Abdul Salem Jaloud. Kitas revoliucinės tarybos narys, kapitonas Mohamed Mokrari, šioje nelaimėje žuvo.

• Čilės prezidentas Allende paskelbė pavojaus stovį Santiago provincijoje, kur kilo prieš komunistinę valdžią nukreiptos demonstracijos ir kovos tarp jaunuolių grupių. Čilės krautuvės buvo pirmadienį visą dieną uždarytos, krautuvinėms protestuojant dėl maisto produktų stokos.

• Saurinės Aiirijos pasienio muitinės pastatė sprogimo bombą, užmušdama 6 asmenis ir 2 sužeisdama.

• New Yorke rasti dar trys lavonai, nužudyti gangsterių stiliumi. Per 14 mėn. dviejų gaujų kovose jau žuvo 15 asmenų.

• Sovietų Sąjunga paskelbė, kad į erdves buvo paleistas 516-tas Cosmos serijos satelitas.

• Paskutinė amerikiečių astronautų kelionė į mėnulį įvyks gruodžio 11 d. Apollo erdvėlaivio kelionės po to bus baigtos. Kelionei vadovaus jūrų kapitonas Eugene Cernan, išskraidęs jau 264 valandas. Su juo skris geologas civilis dr. Harrison Jack Smith ir jūrų komandieris Ronald Evans. Abu į erdves keliaus pirmą kartą.

• Iš Pietų Korėjos Amerikon atvyko 161 našlaitis, kuriuos adoptuoja amerikiečių šeimos. Čikagoje apylinkėse adoptuojami 86 vaikai, New Yorke — 38 ir Seattle — 37.

GETTYSBURGAS. — Prezidentas Nixonas, prieš vykdamas į konvenciją, aplankė ūkyje gyvenančią buv. prezidento Eisenhowerio našlę. Respublikonų konvencija parodė filmą, kuriame iškelti Eisenhowerio šeimos nuopelnai Amerikai.

PRAGA. — Čekoslovakijoje mirė 46 metų komunistų partijos centro komiteto narys Drahomir Kolder, kuris po sovietų invazijos trumpai buvo pastatytas į Dubčekovo vietą kartu su Vasil Bilak ir Alois Indra.

DAUG PIKTOS KRITIKOS DEMOKRATŲ KANDIDATUI IR JO PROGRAMOMS

MIAMI BEACH. — Vakar respublikonų partijos konvencija Miami Beach oficialiai nominavo ir išrinko savo kandidatą į prezidentus dabartinį JAV prezidentą Richardą Nixoną. Konvencijai pastoviai pirmininkauti pradėjo kongresmanas Gerald Ford, perėmęs tas pareigas iš laikino pirm., Kalifornijos gubernatoriaus Reagano. Pirmadienio sesijoje kalbėjo: gubernatorius Reagan, sen. Goldwateris ir "keynote" kalbėtojai: sen. Brooke, meras Luagar ir Anne Armstrong gyrė savo kalbose Nixono administracijos laimėjimus ir kritikavo demokratų partiją.

Ar Kennedy tikrai remia McGoverną?

MIAMI BEACH. — Chicago Tribune korespondentas Philip Warden iš respublikonų konvencijos Miami Beach pranešė tokias respublikonų vadų nuotakas. Respublikonai mano, kad sen. Edward Kennedy tyčia padėjo išstatyti demokratų kandidatą McGovern, tikėdamasis, kad šių metų rinkimuose jis bus skaudžiai prezidento Nixono sumuštas. Tuo atveju sen. Kennedy 1976 metų rinkimuose būtų nepamainomas demokratų kandidatas.

Iš tų pačių šaltinių korespondentas patyrė, kad įvairūs Kennedy šeimos darbuotojai yra tyčia įvesti į McGovern štabą, kad garantuotų, jog McGovern 1976 m. nebus nė svarstomas demokratų konvencijoje kaip galimas kandidatas į prezidentus. Kennedy žmonės jau bus sudarę štabą ir pasiruošę kampanijai. Kai kurie respublikonai saką, kad Kennedy patikimi asmenys net sabotuoja McGovern kampaniją. Frank Mankiewicz tikrai žinojęs sen. Thomas Eagletono praėjusią ligą, tačiau jis, nors būdamas kampanijos strategas, leides McGovernui pasirinkti Eagletoną kandidatą į viceprezidentus.

McGoverno patarėjai leido jam pašalinti partijos pirmininką Lawrence O'Brien, nors jis yra daugiausia patyręs kampanijų tvarkytojas. Taip McGoverno štabo nariai, ištikimi Kennedy, vedą McGoverną į didelį pralaimėjimą.

Išvažiuojantieji sumoka už mokslą

MASKVA. — Iš Sovietų Sąjungos žydams išvažiuoti bus dar sunkiau, nes rugpjūčio 3 d. sovietų valdžia paskelbė potvarkį, kuris reikalauja, kad emigruojantieji sumokėtų valstybei už išeitą mokslą. Žemiausias atlyginimas yra 3,600 rublių, kuriuos vizos prašas žydai turi sumokėti valdžiai, jei jis yra baigęs prekybos institutą. Universitetą baigęs emigrantas turi atiduoti valstybei 12,500 rublių, o daktaro laipsnį gavęs moka jau 31,400 rublių.

Iš žydų sluoksnių korespondentai patyrė, kad didžiausią duoklę valdžiai ligšiol sumokėjo Minsko medicinos daktaras Mark Gorfinkel — 21,600 rublių. Valdžia bando ir tokį metodą. Jei vizos prašytojas neturi pinigų sumokėti už išeitą mokslą, iš jo atimamas mokslo laipsnis ir jis nebegaus darbo savo normalioje specialybėje. Tuo Kremlius bando suvaržyti iš mokslintų žydų išvažiavimą.

Izraelio premjerė Golda Meir pavadino šitokius sovietų valdžios metodus "tamsių viduramžių laikų sugrįžimu". Gy-

Kritika demokratams buvo gana griežta ir neatlaidi. Partijos pirmininkas sen. Dole pagerbė buvusius demokratų prezidentus Johnsoną ir Trumaną, apie kuriuos demokratų konvencija beveik neužsiminė. Dole ragino senus demokratų atsiminti nuo McGoverno demokratų klikos ir pereiti į respublikonų partiją. Tą temą ypatingai pabrėžė Anne Armstrong, sakydama, kad universitete ji pati balsavusi už Trumaną, o vėliau tapusi respublikone.

Respublikonų kalbėtojai vadino McGoverną ekstremistų, kurio rėmėjai atsisakė tokių demokratų veikėjų, kaip Hubert Humphrey ar buv. prezidento Johnsono ir bandą įsteigti naują partiją — "mcgovernistų". Aštrią kalbą pasakė buvęs respublikonų kandidatas į prezidentus sen. Goldwateris, kuris priminė, kad visus karus pradėdavo praeityje ne respublikonų valdžia, bet demokratų.

Konvencija sukėlė ilgą ovacijų prezidento žmonai Patricijai Nixon.

Respublikonų mažumos senatės vadas sen. Hugh Scott iš Pensilvanijos spaudos konferencijoje ypatingai piktai pasmerkė sen. McGovern, kuris palygines Ho Chi Minhą su George Washingtonu ir du kart palygines prezidentą Nixoną su Hitleriu. Ko iš tokio kandidato galima laukti ir kaip jį pateisinti? — pareiškė sen. Scott.

P. Korėja valosi po potvynių

SEOULAS. — Pietų Korėjos prezidentas įsakė visiems valdininkams, įstaigų tarnautojams, policininkams ateiti į darbus su kastuvais ir šluotomis. Prasidėjo valymas po potvynio, kuris padarė daug žalos ir pačiai sostinei Seouliui.

Centrinė valstybės statistikos įstaiga paskelbė, kad sekmadienio potvyniuose žuvo 368 asmenys, 128 dingę ir 399 buvo sužeisti. Vanduo sunaikino ar sužalojo 54,000 pastatų ir 326,000 žmonių liko be pastogės.

viems žmonėms nustatomos kainos, lyg galvijams. Grupė žydų iš Sovietų Sąjungos, surengę sėdimo streiką Tel Avivo aerodrome. Ju plakatuose matėsi surašytos kainos "sovietų darbo vergams". Izraelio parlamentas trečiadienį svarstys naujus Kremliaus suvaržymus sovietų žydams.

Didelės sumos, imamos iš emigrantų, sulėtins žydų išvažiavimą, nors su užsienio žydų pagalba jiems ir pavyktų sumokėti nustatytas sumas. Normaliai sovietų mokytojai, gvydytojai ar mokslo įstaigų darbuotojai uždirba apie 180 dol. per mėnesį. Jiems nelengva būtų sutauptyti tūkstantines sumas, valdžios reikalaujamas už vizą.

AUGA LIETUVIŲ GYVENVIETĖ

— Kur?
— Union Piere.
— Ar seniai?
— Vieniuliki metai.
Jauna, nauja besikurianti gyvenvietė. Ji tik lietuviams nauja, o kitų tautybių, ypač žydų, jau iš seno čia besimaudo- ma, beatstogaujama.

radėjo senti žydų senesnio- ji karta. Nelabai linkę jaunes- nieji eiti tėvų pėdomis. Jie bus beieška ir radę jiems patoges- nių ir tinkamesnių vasarvie- čių. Tik mažuma dar lieka savo tėvų vietose, bet ir iš jų ne vie- nas pasiruošęs tėvų palikimą parduoti nesvarbu kam.

Nors senasis Mičiganas ir šimtmečiai galingi lapuočiai tie patys ir tokie pat.

Tasys Jonas Jasaitis buvo L. B-nės čikagiskės Apyg. V-bos pirmininkas. O šias eilutes ra- šas, kaip paprastai, buvo valdy- bos "propagandos ministeris". Atspaudėme į Union Pierą vie- ną šiltą dieną bent pasiūžūrėti, kaip tautiečiai besikuria. Vieną ir kitąsyk. Kodėl nesuburti lie- tuvių LB apylinkėn ar kokion organizacijon?

Žodis tapo kūnu. Ne visi tau- tiečiai pritarė LB apylinkės minčiai: esą, labai nedaug kas nuolat gyvena bangaujančio Mičigano pakrantėje. Tik vasa- romis ar savaitgaliais tepasiro- dą. Namų savininkų draugijos vardas geriau, esą, tiktų.

Nerašau lietuvių istorijos Union Piere, tad nesusiradau nei steigimo datos, nei kitų smulkmenų neatsimenu. Tik minty liko pirmasis susirinki- mas, dar tada nelabai gausus, p. p. Karaičių "Gintare". Pats šeimininkas buvo pasiūles vietą steigiamajam posėdžiui, o po jo visus pavaišino. Na, abu atsto- vai iš LB apygardos tam susi- rinkimui ir vadovavo: pirmasis buvo už pirmininką, antrasis už sekretorių.

Ir dabar, jau vienuolikai me- teliu nutekėjus žaibo greitumo srove, matau, kad iš metų į me- tus lietuviai pirkosi, gražinosi, statėsi ne tik vasarvietes, bet ir žieminius pastatus. Daug jų jau išstius metelius čia kvėpuo- ja sveiku ežero oru.

Užėinu pas dabartinį Namų Savininkų Draugijos pirminin- ką Donatą Šukelį. Jo vardas mums nesvetimas. Kol čikago- je prisilaikė, stipriai dirbo L. Bendruomenėje, Vilniaus Kras- to Lietuvių sąjungoje, mokyk- lų tėvų komitetuose (o p. šu- kelienė buvo nepaįstama litua- nistinių mokyklų mokytoja) ir kituose lietuviškuose sambū- riuose. Jau meteliai įsikūrė čia: mat, geros ir darbą važinėjimo sąlygos.

— Pone šukeli, kaip čia jums sekasi su ta Namų Savininkų Draugija?

Aktorius Rober Moore, pagarsėjęs "The Saint" serijoje, dabar vai- dins James Bond vaidmenį — slapto agente, šnipio, — Agent 007 filmuose.

— Pusė bėdos, tik nariai ga- lėtų būti aktyvesni.

— Kaip tai?

— Pavyzdžiui, ruošėme Va- sario 16 minėjimą. Galėjo atsi- lankyti apie 35-40 lietuvių, bet susirinkome lygiai 16-ka. Še- šioliktos minėjimas, šešiolika tautiečių.

— Sakote 35-40. Tur būt, rei- kėtų suprasti, kad tiek turite draugijos narių?

— Ne, ne. Neturiu čia regis- tracijos knygos, bet, man ro- dos, užsiregistravusių suaugu- sių bene bus daugiau kaip pus- antro šimto. Su šeimos mis- sidarys daug daugiau. Tie 35 tai nuolatiniai lietuviai gyven- tojai.

— Nario mokėstis, manau, yra. Ar jį tik nuolatos gyvena- mokas, ar visi, čia turį nuosavy- bes?

— Visi turį nuosavybes. Tik, tur būt, atsiras visai neužsire- gistravusių mūsų draugijoje. Turėtų visi užsirašyti.

— Girdžiu šnekantis keliomis kalbomis. Gal ryšys palaikomas ir su kitomis tautybėmis?

— Visuotiniame narių susi- rinkime išrinktas Antanas Kli- mavičius, atstovaujantis lietuvių visur ne lietuvių tarpe.

Gaila, pirmininko laikas bai- giasi. Turi vykti į darbą už sa- vo šeimos išlaikymą. Nenusi- meniu, susigaunu valdybos išdi- ninką Joną Laučių.

— Nario mokėstis bus visi be- moką? — klustelėjau.

— Pasitaiko ir nesumokan- čių. Sėdėdavo turime ir kiek toliau gyvenančių. Tokius nevi- suomet pasiseka pažiūpti. O tas

— mokestėlis tik juokais: vienas žaliukas per metus. Tiesa yra, vadinamų, senųjų lietuvių ana- pus geležinkelio, bet juos sun- koka įrašyti, nors su ne vienu buvo šnekėtasi.

— Dažnokai, tur būt, susi- renkate visi pasitarti jus lie- čiančiais reikalais?

— Jeigu kalbate apie posė- džiū, tai jų turime apie 5 — 6 per metus. Renginių, paprastai penketas: Vasario 16 minėji- mas (jo pelnas skiriamas Al- tui), Naujų Metų sutikimas, vasarinis ir rudeninis parengi- mai ir vienas pobūvis tik namų savininkų ir jų artimų svečių. Taip pat, dvyk per metus kvie- čiami metiniai susirinkimai, kur išsiaiškinama visi klau- simai. Noriu priminti, kad rugsėjo 2 dieną ir bus tas mūsų rudeninis parengimas.

— Ar be pirm. D. Šukelio ir Jūsų dar kas priklauso valdy- bai?

— Taip, bet jie nenuolatiniai Union Piero gyventojai: Petras Norkaitis, Leokadija Paškaus- kienė ir Antanas Macevičius. Paškauskienė įėjo atsiskaisius Pernienė — Pernavičienė ir En- drijonienė.

— Matau naujų lietuviškai šnekančių. Tai vis dar vienas kitas perka vasarvietes?

— Taip, dar perkasi, o ne- girdėt, kad kas parduotų, iš- skyrus šeimą, kuri dėl svarbių priežasčių priversta.

— Besižvalgant po žaliąjį Union Pierą, krinta į akį daugiausia žydų, lenkų, čekų, iš dalies, danų gyvenvietės. Vokiečių, at-

rode mažiau, bet irgi pastebi- ma. O kaip juos atskirti, norė- site sužinoti.

— O štai. Namų spalvos, papuo- štos vienu ar kitu jų tautų bū- dingu papuošimu (p. žydų kuo- ne visi pastatai šviečia mėly- nomis jiems būdingo stiliaus langinėmis ir kitais papuoša- lais, geltonos, raudonos, baltos spalvos ir jų deriniai nurodo lenkus ar čekus, ir t. t., prie da- nų vartų ar sodelyje rasime net jiems būdingą malūnelį). Net iš namų statybos dažnai galima spręsti apie gyventojų tautybę.

Atrodytų, kad tos tautybės bus radusios į čia kelią žymiai anksčiau už lietuvių, dėl to lie- tuviai dar naujakuriai, bus ne- spėję savų gyvenviečių iš sve- timačių nupirkti, charakterio pakeisti, kad būtų bent apytik- riai matyti, kad čia gyvenama lietuvių. Tiesa, yra keletas lie- tuvių, jau ant tvorų, namų, sto- gų suspėjusių lietuviškų puoš- menų parodyti. Lietuviški var- dai ir parašai tik iš dalies at- stoja tautybės parodymą.

Gyvas judėjimas vasaromis, net pavasariais ir rudenimis, vyksta čia. Lietuviškų organi- zacijų suvažiavimai, jaunimo saskrydžiai, lietuviškos pamal- dos vasaros sekmadieniais, pa- skaitos, parodos ir t. t. rodo naujosios kolonijos gyvybę. Tinkamiausia vieta visiems "prieglobščiams" ar nebus tik "Gintaras", savo salėse sugebąs sugrūsti, o kambariuose apgy- vendinti, kad ir didesnį sambū- rį. Ir dabar dar vienoje salėje kabo dail. J. Pautieniaus keli darbai, pora dail. G. Laučienės ir p. Mašiotienės. Tai, matyt, likučiai iš neseniai vykusios dviejų dailininkų parodos: Lau- čienės ir Pautieniaus. Lauči- nės buvo išstatyta apie 20 dar- bų, Pautieniaus gal 8-ni.

Dabar ir didžioji salė pobū- viams ir pasilinksminimams perėjo į lietuvių Petrausko ran-

kas ir čia beveik kiekvieną še- tadienį ruošiami lietuviški po- būviai, dažniausia su šokiais ir pramogomis. Salei naujieji sa- vininkai jau pradeda duoti tau- tinio atspalvio.

Deja, lietuviai neteko didelės vasarvietės "Ventos". Savini- kas P. Karosas, ne per, seniai nupirkęs iš P. Odino, dėl ligos skubėjo parduoti. Girdėti, su savo tautiečiais nesutares, tad naujasis savininkas jau bus čia vietinis, kaip sakoma "ameriko- nas", sako, gražiai sutinkas su lietuvišiais ir žada palikti "Ven- tos" užrašą. Kitos didžiosios vasarvietės, neatrodo, kad sprū- stų iš lietuvių rankų.

Žmonės savaitės sulindę sė- dėjo kambariuose, lošė vis po- puliarėjančiais šachmatais, plie- kė per dienas ir naktis korto- mais, slampinėjo vienas pas ki- tą, nelyginant Vaizganto "Pra- grieduliuose", žiovavo... "Ir ilgai žiovavo piliečiai, taip pla- čiai išsižiodami, kad nieko ne- buvo matyti: nei burnos, nei ausų, nei smakro, — vietoj viso to vėpsojo didelė ola iki abiejų ausų..."

Tik po ilgesnio laiko šyptelė- jo saulutė, užsiraūkė dangus, sušilo besivertaliojanti Miči- gano bangos. Ir maži ir dideli, ir seni ir jauni sukrito smėlė- tame paplūdimyje. Kas galėjo tikėti, kad tiek žmonių gali tilp- ti žalume paskendusiose Union Piero trobose ir sodybose...

Negailėstingai varant prakaitui, iš lėto traukiu paežerė. Vyrąja lietuviški žodžiai, len-

gvai nustelbdami čekiškus ir lenkiškus. Vietinės (krašto) kalbos mažai girdėti.

Vienur kitur stabteliu, kol mano ausį pagauna kelių ponių ir ponų draugijėlė. Vieni stovi, kiti besėdį, bet žodžiais kad jau kertasi, tai už mylios būtų gir- dėti.

— Kas čia dabar? Ar jau mė- ginate muštis? Palaukit kol namo grįšit. Dabar laikas poil- sio ir atoslūgio, — įsikišau.

— Kad, po šimto pyptių, ne- gali kantrybės turėt. Ar teko nors išgirsti apie vaikų suruo- štą ekskursiją į pavergtą Lietu- vą?

— Ir, pagalvok sau, suorga- nizavo lietuviškos mokyklos ve- dėjas, o išlydėjo vietinės Bend- ruomenės skyriaus pirmininko žmona, — karštai pastiprino ponutė.

— Ir taip slapta viskas buvo daroma. — Nuo smėlio pakilo jau gerokai pagyvenęs indivi- das. — Kai tik Altas ir kunigai tokį išvyką pasmerkė, viskas nutilo: sakėm, jau neįvyks.

— Kur tau ne! Ir įvyko, ir dar vykusiuji pasilikę šeimos nariai primelavo, girdi, išvažia- vo į Viskansą ar kitur. Vargė, vargeli, ar jie tiki, kad nesuži- nosime? — vėl atsiliepė pima- sis.

— Norisi nusispiauti... Jei- gu slepia, reiškia žino, kad ne- gerai daro, o daro vis tiek.

Atsisveikins judu tolyn. Taip, šita dėmė atėmė daug kam gryną atostogų džiaugs- mą.

ČIA KURIS LAIKAS ATSPAUDINTA IR GALIMA GAUTI KNYGŲ RINKOJE

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1899-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$8.00. Išeidė Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugia, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografi- jos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban- kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čeki arba Money orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūst:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

K. Bielinis, PENKTEJI METAI, gražiai iliūstas, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai iliūstas, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai iliūstas, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 268 psl. Iliūstas — \$3.00, minkštasis viršelias — \$2.00; II dalis, 225 psl. Iliūstas — \$3.00, minkštasis viršelias — \$2.00.	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai iliūstas, 416 p.	\$5.50
Juozas Liudžiūnas, RASTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžiūnas, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
S. Michelonas, LIETUVIŲ IŠBIVIA AMERIKOJE, 297 p. Iliūstas — \$5.00, minkštasis viršelias — \$4.00.	\$4.00
Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, gražiai iliūstas 968 psl. Dabar tik	\$10.00

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. — Telef. HA 1-6100

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžiūje pro tirpstantį sniegą liepia žaizdams išskleistis mazutų, deimantų spindulių žiedą, apkauso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamatu įveda į gamtos vaizdą ir garsų šle- bukus. Dramatiškai besitapaciuose gamtos scenovadžiūose svajojau, juokauja ir verkia poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

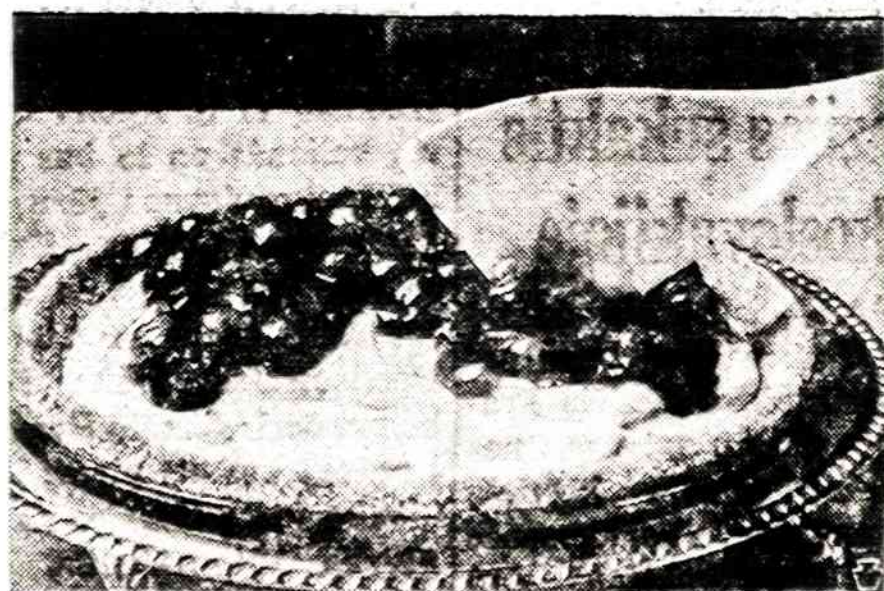
Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių.

1. J. Augustaitis — Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDŲ NAKTYS. Didelio for- mato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Buiky Juze, EILERASČIAI IR RASTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 16 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDŲ LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastai, TRIJŲ KOZIŲ SVENČIA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
8. Nadas Rastai, BESITAPACIUOSE GAMTOS SCENOVADŽIUOSE SVAJOJAU. Juokauja ir verkia poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes. \$3.00.
9. Nadas Rastai, THE FOREST OF ANYKŠČIAI. Antano Baranasko "Anykščių Šielis". vertimas, 42 psl. \$2.00.
10. Baitys Rukis, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 96 psl. \$1.00.
11. Stasys Santveras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$2.00.
12. Stasys Santveras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
13. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINULIUOSE. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Petras Sagatas, PLAUK MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
15. Eugenijus Groudus, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
16. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
17. Alfonsas Tyrolis, METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
18. Jonas Valaišis, SENŲJŲ LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 100 psl. \$1.00.
19. Adomė Jassas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ir kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujiem- rasitų apšviestą pastatą, pridedant čeki ar pinigų orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Long a favorite fruit of British royalty, cherries are the perfect crowning touch to Cherry Breeze Pie. A golden corn flake crumbs crust is swirled with a satin-smooth mixture of whipped cream cheese, sweetened condensed milk and bottled lemon juice, then topped with ruby red prepared cherry pie filling. This refreshing dessert is a "breeze" to prepare, a pleasure to serve.

CHERRY BREEZE PIE
1 cup packaged corn flake crumbs
1/2 cup regular margarine or butter, melted

1 8-oz. pkg. cream cheese, softened
1 15-oz. can sweetened condensed milk
1/2 cup bottled lemon juice
1 teaspoon vanilla flavoring
1 1-lb. 5-oz. can prepared cherry pie filling, chilled

1. Measure corn flake crumbs, sugar and melted margarine into 9-inch pie pan; mix well. With back of tablespoon press crumbs evenly and firmly in bottom and around sides of pie pan to form crust. Chill.

2. Place softened cream cheese in mixer bowl; beat until fluffy. Gradually add sweetened condensed milk; beat until thoroughly combined. Mix in bottled lemon juice and vanilla. Spread in chilled crumbs crust. Refrigerate 2-3 hours, or until firm.

3. Spread chilled prepared cherry pie filling over top of pie just before cutting into wedges to serve.
Yield: 1 9-inch pie, 8 servings.

Why Americans own \$54,000,000,000 worth of U.S. Savings Bonds.

One good reason is the Payroll Savings Plan. About three-fourths of all Bonds are purchased through the Plan. It's helping Americans save more money than they ever dreamed they could. That's because the Payroll Savings Plan is such an easy way to save. All you do is sign up where you work and the amount you specify is set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's the easy way to build a nest egg. You've got your reasons to save money. There's one great way to do it painlessly. Join the millions who are buying Bonds the Payroll Savings Way.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

SVEČIAVOSI GYDYTOJAS IZ. KAUNAS

(Kai kas iš praeities prisiminimų)

Šią vasarą, ryšium su šokių švente ir jaunimo kongresu, svečių keliauninkų buvo žymiai daugiau negu kitomis vasaromis, kada tik šiaip atostogauti pajuda iš namų.

Kai kuri spauda, įskaitant ir Los Angeles šv. Kazimiero parapijos leidžiamas Lietuvos Žinias, pažiūrėjo, jog atvykę iš Australijos gydytojas Izidorius Kaunas ir jo žmona Regina Kaunienė svečiavosi įvairiuose Amerikos miestuose, ilgiau sušodami Los Angeles, nes čia gyvena jų duklė Irena, ištėkėjusi už inž. Vyta. Tamošaičio.

Trumpas susitikimas su seniai bematyto daktaru Kaunu paskatino parašyti vieną kitą prisiminimą iš anų laikų, kai Vilkaviškyje teko su juo bendradarbiauti. Ta pačia proga prisiminimai grįžti kiek ir į Vilnių, nes tai padės paryškinti gydytojo Izidoriaus Kauno asmenybę.

Nelengvai gaunama eksperto nuomonė

Vilniuje vokiečių okupacijos metu buvo du oficialūs teismo medicinos ekspertai, su kuriais, kaip teismo tardytojų, teko bendradarbiauti lavonų apžiūrėjimus bei skrodimus darant. Vienas iš tų ekspertų išimtinai Vilniuje dirbo, o su kitu tekdavo ir toliau iš miesto išvažiuoti.

Kartą viename kaime nelaimingai mirė senukas. Namiš-

kiai aiškino, jog nuo laiptų ant galvos kritęs ir susitrenkęs nebe pasveiko. Palaidojo, bet po kiek laiko policiją pasiekė žinios, jog buvę kitaip. Esą, senukas susibaręs su žentu, o taisai rankoje turėjęs trumpu kotu kastuvą ir juo skėlęs senukui į pakaušį.

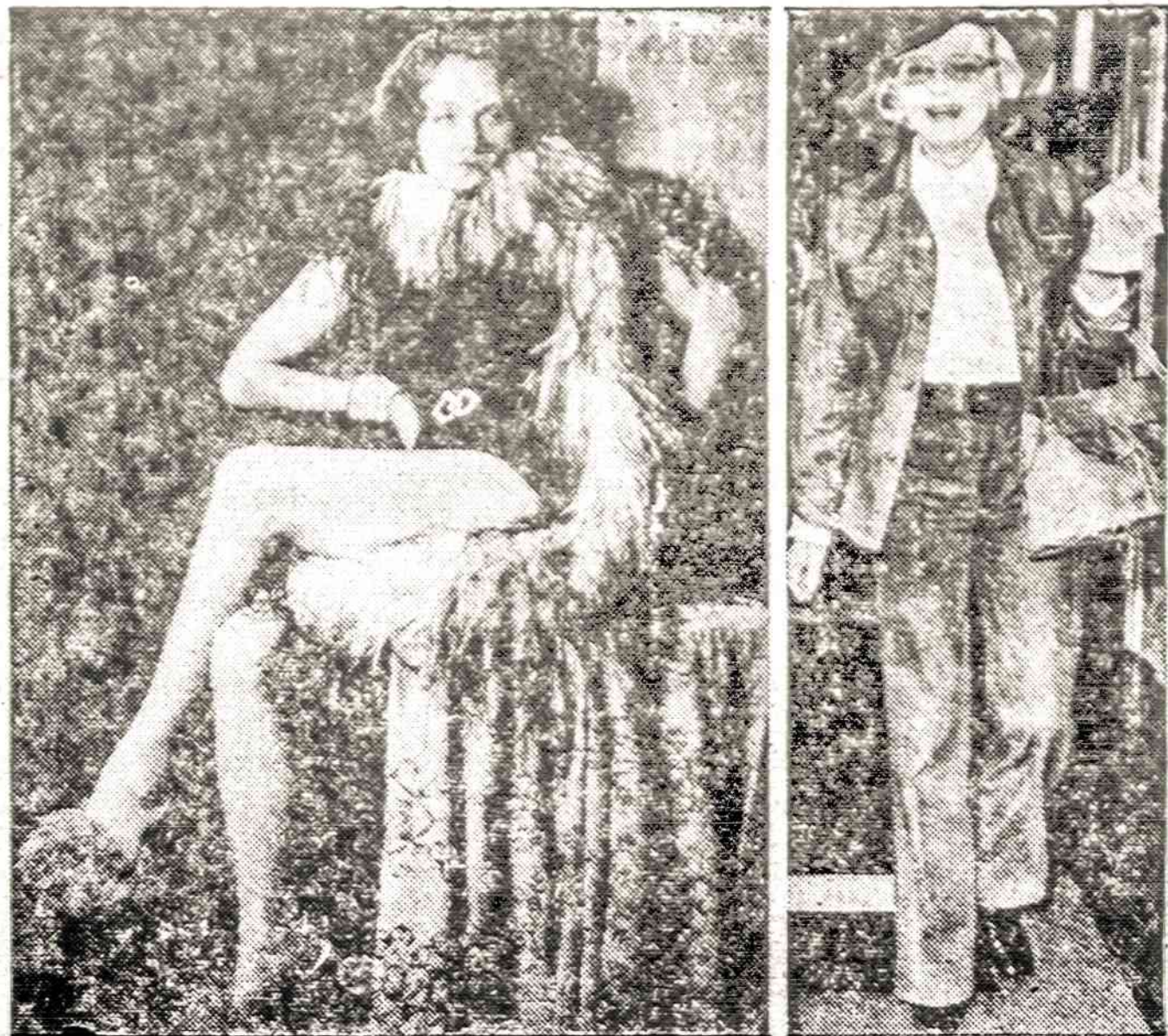
Su gydytoju iš Vilniaus nuvažiavo lavoną iš kapo atkaskinti ir mirties priežasties ieškoti. Radom pakaušio viršūnės kaulą nuskaptuotą. Atrodė, jei senukas būtų tikrai nuo kopėčių ant galvos kritęs, kaulas taip nenuskiltų. Būtų galėjęs įskilti, įdubti, kaip suskyla ir įdumba virtas kiaušinis į kietą daiktą muštas.

Surašius lavono apžiūrėjimo protokolą, gydytojas pasisakė negalįs tuojau pat savo nuomonę pareikšti, negalįs daryti išvadų nuo ko senukas mirė. Klausiau, kodėl?

— O, Dieve! — sudejavo teismo medicinos ekspertas, — juk baimi man atsakomybė! Juk galėjo būti ir vienaip ir kitaip. Leisk pagaltoti.

Į Vilnių grįžus bene per tris dienas telefonu teiravausi, bet gydytojas dar neapsisprendęs kokią nuomonę parašyti, kaip senuko mirties priežastį aiškinti. Vis dar Dievo pagalbos besisaukiąs.

Policininkas išėjo ir nuovadon nebegrižo

Garsi filmo artistė Marlene Dietrich pagarsėjo 1930 metais, kai rėję matomose rolių, filme "Mėlynasis Angelas". Dešinėje ji nufotografuota Londone, gražiai išsilaikiusi įvairių grožio chirurgų pagalba. Ji vis dar uždarbiauja naktiniuose klubuose.

Net ir labai aiškiu atveju minimo eksperto nuomonę buvo nelengva gauti. 1942 m. žiemą į vieno Vilniaus apskrities miestelio policiją vakare užėjo vyras ir pasakė, jog ant kelio sugedusi vokiečių mašina. Kariai šaukiasi pagalbos. Nuovados viršininkas pasiuntė policininką pažiūrėti, kas atsitiko. Policininkas su tuo vyru išėjo ir nebegrižo. Dingo, kaip į ugnį.

Tik po kelių mėnesių, kai išaušo pavasaris ir piemens į mišką išvarė galvijus, užliko lavoną. Ties išvirtsios eglės kelmu viena karvė sustojusi ir pradėjusi baubti. Piemuos pažūrėjo, ko karvė baubia ir po kelmu pamatė pagrūstą policininko lavoną.

Su vilniškių gydytoju ir būriu policijos nuvažiavome į tą mišką lavoną apžiūrėti. Kūne aiškios kulų skylės — policininkas nušautas. Nelengva buvo ir ši kartą eksperto nuomonę gauti — vis sakėsi dar turįs apgalvoti išvadas formuluoti.

Ar tą policininką iš nuovados išviliojo ir nušovė lenkų ar bolševikų partizanai, nebuvo išaiškinta.

Greiti ir tikslūs gydytojo Iz. Kauno sprendimai

Kai 1942 m. pabaigoje persikėliau iš Vilniaus į Vilkaviškį, iki 1944 m. vasaros teko bendradarbiauti su apskrities gydytoju Izidoriu Kaunu. Nemažai skaičių lavonų teismo reikalų esava apžiūrėję ir vieną kitą iš kapo iškasdinę. Su šiuo ekspertu darbas ėjo labai sklandžiai. Stebėtinai greitai ir taikliai gyd. Kaunas mirties priežastį apspresdavo ir tuojau pat padiktuodavo jo nuomonę surašyti.

Kartą Kybartų policija pranešė, jog viename bute yra moters ir vyro lavonai ir viena pusgyvė moteris. Tos dvi moterys ir tas vyras vaishinosi namine degtine. Kai viena jų su tuo vyru sugulė į lovą, jiedu ir nebebudo. Gi kita tose vaishėse dalyvavusi moteris šiaip taip paryčiu apsaugusi, lyg pusgyvę, išrėpliojo iš kambario ir pasišaukė kaimynus.

Nuvažiavo į Kybartus. Lavonus apžiūrėjęs gyd. Kaunas tuojau pasakė, jog mirties priežastis aiški: apsinuodyta fuzeliu — nevalyta degtine. Lavonų skrodimų nereikia nė daryti.

today's FUNNY

AFTER 40, GO-GO GIRLS BECOME CHUG-CHUGGERS

© 1971 by NEA, Inc. Today's FUNNY will pay \$1.00 for each original "funny" used. Send gags to: Today's FUNNY, 1200 West Third St., Cleveland, Ohio 44113.

ir jis negali leidimo išrašyti. Moteris šoko su priekaištu ir paminėjo vienos šeimos pavardę, klausdama, kodėl anie gauna daugiau pieno, o ji savo šeimai negali gauti?

Gydytojas Kaunas vėl pamazū, maždaug šitaip aiškino: — Tu dabar daugiau pieno negali gauti, kadangi, kaip žinai, ana šeima gauna. Po savaitės jie nebegaus. Ateik, tau bus išrašytas leidimas. Papildomai maisto prašančių yra daugiau, negu galima leidimų išrašyti, todėl leidimas išduodamas savaitė ar kelios vienai šeimai, po to kitai. Ir taip ratą sukanant galima nors šiek tiek visiemis padėti.

Moteris atlyžo. Su viltimi išėjo, jog už savaitės bus jos cilė vaikams daugiau pieno gauti.

Visuomenininkas nuo pat studentavimo laikų

Gydytojas Izidorius Kaunas gal nemažiau religingas, kaip ir anas vilniškis. Be abejo, Iz. K. turi ir puikų supratimą, kas yra gydytojo etika, arba — kas yra ta "antroji gydytojo religija", bet kelionėms reikalingus pažymėjimus, kaip minėjau, išduodavo be mokesčio, be sveikatos tikrinimo.

Tai rodo, jog jis aiškiai suprato, kad okupanto reikalavimai nuotėlinimo liudijimui yra

Dr. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Grinius Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago 8, Ill.

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygele, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2. Knygele jums bus pasiųsta, jei du doleriu atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY.

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS.

Taupyimo Indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$23.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Valdžios reidai į kolchozus

Popieriūje okupantas turi labai gerai sutvarkę "tarybinę" Lietuvos žemės ūkio reikalus. Iš lietuvių ūkininkų jis atėmė žemę ir visame krašte įvedė rusišką dvarus. Pirmasis okupacijos metais tų dvarų ponai buvo atsiųsti rusai, o dabar jis stengiasi dvarų valdymą perleisti Maskvai tarnaujantiems lietuviams. Be žemės palikti ūkininkai yra pavertę tų rusiškų dvarų vergais. Jie turi dirbti ilgiausias valandas, dažnai negaudami jokio arba labai mažą atlyginimą. Rusiškų dvarų vergai net maisto pakankamai negauna. Jie turi "kombinuoti", kad galėtų patys praminti ir šeimą išmaitinti.

Rusiški dvarai vietomis vadinami kolchozais ir sovchozais, o lietuviškai juos dar vadina kolūkiais. "Kolūkis" reiškia "kolektyvinį ūkį". Nori pasakyti, kad ten ūkininkauja ne vienas, bet keli. Tikrovė yra visai kitokia. Rusai paskiria partiją ir valdžiai ištikimą žmogų, kuris turi nepaprastai dides teises. Visi kiti privalo dirbti pagal paskirto direktoriaus paruoštus planus ir klausyti kiekvieno jo įsakymo. Kolūkio direktorius yra pilnas bosas, o visiems kitiems kolūkyje yra tik kolektyvinė vergija.

Direktorius samdo agronomus ir visokius kitokius specialistus, kurie apie Lietuvos žemės ūkį mažai teisma. Direktorius pasirūpina ir korespondentais, kurie kartas nuo karto aprašo kolūkio gyvenimą ir atliktus darbus. Direktorius gauna pagyrimo lapus, jeigu jis pajėgia išspausiti daugiau energijos iš žemės ūkio vergų ir pristatyti rusams prinokusių gerų javų. Valdžia jau iš anksto apskaičiuoja, kiek kuris kolchozas turės pristatyti javų, pašarų, mėsos ir riebalų. Rudenį patys kolchozininkai privalo javus ir riebalus pristatyti į rusų nurodytus centrus.

Kiekviename kolchoze esantieji partijos nariai pranešina komunistų partijos centrui apie kiekvieną kolchozo gyvenimo smulkmeną. Kartas nuo karto okupanto laikraščiai pasiunčia į kolchozus savo korespondentus, kad paragintų darbininkus sparčiau dirbti ir geriau prižiūrėti apšętus laukus, o svarbiausia — suimti derlių. Partijos narių susirinkimai, griežtos centro instrukcijos, paraginimai lenktyniauti daug padeda valdžiai, bet šių priemonių okupantui neužtenka. Jis mato, kad kolchozuose reikalai neina taip, kaip okupantas norėtų. Visur įsakymai vykdomi, bet naudos iš to vykdymo nėra.

Pionierių stovykla okupuotoje Lietuvoje

Neseniai grįžau iš okupuotos, negalima; gi jei kas atveža, tai Lietuvos. Ilgai svyravau ar verta vykti ar ne? Turiu labai plačią giminių — tris seseris ir eilę kitų giminių. Su visais vedžiau plačią korespondenciją.

Pagaliau nutariau nuvažiuoti. Prieš tai susirašinėdama išaiškiniau, ką kam nuvežti. Mano seserų vaikai turi įvairaus amžiaus vaikų, tad viena sesuo paprašė, kad jei važiuočiau — atvežti vaikams kramtomos gumos, nes čia jos gauti negalima.

Okupantas dabar "tarybinėje" Lietuvoje įvedė reidus į kolchozus. Jis sudarė specialią brigadą, kuri niekam nieko nepranešus, užpuola kolchozą ir tikrina, kaip eina derliaus suėmimo darbai.

Kada Sniečkus ar Šumauskas važiuoja į kurį kolchozą, tai valdžia pirmą išpėja kolchozo pirmininką, kad atvažiuos įtakingi partijos ir valdžios žmonės. Bet kai valdžia organizuoja reidą į kolchozą — nieko nesako. Kai policija suorganizuoja reidą, tai ji pirmą pasiunčia ginkluotus būrius į aplinkinius miškus, kad kaimiečiai nepabėgtų.

Vilniuje sudaryta speciali brigada, kurios nariais yra A. Jakštaitė, žemdirbystės instituto narė; J. Aleknavičius, valstybės technikos priežiūros inspektorius ir A. Stasiukaitis, Tiesos korespondentas. Ši brigada užpuolė Pakruojaus rajono Lenino kolchozą. Reidas buvo netikėtas, tai ir rezultatai nelaukti. Paaiškėjo, kad Pakruojaus kolchoze reikalai neina taip, kaip planuose nurodyta. Visi dirba, bet rezultatai ne tie, kurių valdžia laukė. Oficialus reido brigados pranešimas šitai skamba:

"Minėtame Lenino kolūkyje žaliajam pašarui buvo sėta nemaža mišinių. Tačiau šiam tikslui jų neprireikė, kadangi apšėtai žolės yra ganyklose. Dalį tokių mišinių ūkis jau susilosavo, kitus dar tebeima. Toks vietos žemdirbių pasitvarkymas irgi nebologas. Tiesa, mišinius galima būtų palikti grūdams, bet praktiškai taip ne visur pavyks padaryti. Pavyzdžiui, avižos mišiniuose jau visiškai subrendusios, o vikiai dar tebėra žali. Kol jie prinoks, mišiniai dar labiau išguls, išbyrės avižos.

"Kitas dalykas, kaip geriau mišinius susilosuoti. Lenino kolūkyje mums parodė jau gatavus silosus kaupus, kur sudėti mišiniai. Pašaras čia prastokai užšikonservavęs, dar iš tolo trenkia smarkia rūgštumi. Ir pats agronomas sutinka, kad jei kaupe visas toks silosus, galvijai nelabai jįės". (Tiesa, 1972 m. rugpjūčio 15 d., 1 psl.).

Viskas vyksta pagal planą, bet viskas baigiasi priešingai, negu planuotojai tikėjosi. Reido brigada pastebėjo, kad silosuočiai turi daug darbo, bet jeigu jų darbas jau rugpjūčio viduryje "trenkia smarkia rūgštumi", tai kas bus už poros mėnesių? Seja mišinių, kad jis būtų tinkamas silosui, bet į mišinį maišo avižas, kurios viską gadiną. Iš viso, planas liepia ruošti pašarą galvijams, kur ir šiaip yra pakankamai ganiavų ir šieno.

Reido brigada ne tik išaiškino daug netikslumų, bet juos viešai paskelbė. Tai reiškia, kad netrukus bus keliamos bylos keliems planuotojams. Bus traukiamas atsakomybėn ir agronomas, prarūginęs žiemai ruošiamą pašarą.

vyksime, kaip paprastai, į Trakus, Druskininkus, pusdieniui į Kauną, Vilniaus apžiūrėjimą ir apsilankymas pionierių stovykloje ties Vilniumi, Panevėžiuose.

Nuvežė mus į vaikų pionierių stovyklą. Atvykome. Stovykloje prie įėjimo puošia didelis Lenino portretas. Įėjus stovyklon, apspito mus krūvos vaikų. Maniau, kad jie lietuviškai, pradėjau kalbinti lietuviškai, bet buvau nustebintas atsakymais "Jā neponimaju". Pasirodo rusiškai, karščių ir įvairių bolševikų kolonizatorių pareigūnų vaikais. Pradėjau teirautis kur lietuviškai. Tie patys vaikai netrukus surado ir atvedė vaiką, sakydami "On litovec, gavarit po litovsku". Tiesa, lietuviškai, maždaug 12 — 13 metų amžiaus. Daviau jam gumos. Kai apspito vėl vaikai — rusiškai, prašydami gumos. Na, vaikai lieka vaikais — padalinau kiek turėjau.

Pabuvę apie valandą stovykloje apžiūrėjome palapines. Įrengtos gražiai, taip, kaip dera turistams propagandai parodyti.

Prieš išvykdamas į rusų okupuotą Lietuvą, girdėjau gandus, kad iš Amerikos bus vežami vaikai į pionierių stovyklas. Tam netikėjau, maniau, kad tai gandai, nes koks protingas tėvas gali vežti savo vaikus į Lenino nasrus? Maniau, kad jei ir veš, tai greičiausiai Amerikos "pažangiųjų" vaikų.

Grįžęs iš stovyklos iš giminių sužinojau, kad panašią stovyklą visą vasarą Lietuvoje daug, kur mokomi iš mažens bolševikinės doktrinos ir daugiausiai parinkti vaikai iš mokyklų.

Be to, sužinojau, kad jau pirmoji grupė atvyksta iš Amerikos. Netikėjau. Bet nuėjau tą dieną į aerodromą, kur jų laukė giminių minios. Lektuvui nusileidus mano nustebimui, stovėjo milicija ir nieko neleido susitikti su vaikais. Išlipančius iš lėktuvo suskaičiau, 14 ar 16 vaikų. Tuojau privažiavo autobusas, juos susodino ir, pasak žmonių pranešimus, nuvežė į Rumšiškų stovyklą — 60 km. nuo Vilniaus ir apie 20 nuo Kauno. Žinau tas apylinkes, yra gražus pušynas ir prie dabartinės Kauno Jūros. Vietą graži, bet kas iš to?

Ties ta vieta eina autostrada ir eina autobusai, iš Vilniaus virš valandos važiuoti, bet autobusai eina 2 — 3 kartus į dieną, taip, kad atlydėjusioms motinoms, jei bus leista lankytis, tai sudarys sunkumų.

Pradeda abejoti Lawlor politika

CHICAGO, ILL. — Prieš porą metų 1-to wardo gyventojai pasitikėjo kun. Francis X. Lawlor skelbiamais dėsniais ir pritarė jo siūlytai politikai. Kun. Lawlor vilkį nepateisino, todėl šandien jau artimiausieji kunigo bendradarbiai pradeda abejoti jo patarimais. Ypatingai keliamas susirūpinimas praeitą savaitę jo pasakytą kalbą.

Kun. Lawlor kalbėjo Smulkios Gėlytės bendruomenės namuose, kur jis patarė Highburn gyventojams integruotis. Be to, susirinkusiems žmonėms kun. Lawlor pasakė:

— Yra tikrai viena žmonija. Daugumas juodųjų turi kultūrą, kurią mes jiems davėme. Labai mažas jų skaičius save laiko afrikiečiais. Jeigu mes išaukštų jį juos žiūrime dėl kelių dalykų, tai gal dėlto, kad praeityje mes jiems neištiesėme rankos...

Šie kun. Lawlor pareiškimai sukėlė pasipiktinimą daugelio jo pasekėjų tarpe. Ypatingai pasipiktino Harold Kamar, Marquette Parko piliečių draugijos pirmininkas.

— Pažįstant žmones, kaip aš juos pažįstu, galiu pasakyti, kad jie visai nesutinka su kun. Lawlor pareiškimais, — pasakė Kamar. — Patarimas apylinkės gyventojams integruotis visiškai nepatiko buvusiems kun. Lawlor rėmėjams. Niekas nemano, kad jis galės padaryti tokius pareiškimus. Susirinkusiems vietos gyventojams kun. Lawlor pareiškė, kad nuosavybių pardavinėjimas nekalti dėl pakaitų Highburn apylinkėje.

Vietiniai gyventojai tvirtina, kad vaikų motinoms, atvykusioms iš užsienio, nebus leista lankytis.

Grįžęs į Ameriką sužinojau, kad išvyko vaikai ne kokių "pažangiųjų", bet mūsų dypukų, išsigelbėjusių nuo Sibiro, Vorkutos ir kt., kur jų tėvai, broliai ir seserys nukankinti išlisis palaidoti.

Dar blogiau, kad vaikai išvežti mūsų veikėjų, Lietuvių Bendruomenės vadeivų, Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjų ir t. p. Sunku suprasti tų žmonių galvoseną, kad taip greitai eina į bolševikų nasrus ir žudo savo jaunuosius vaikus.

Dėl suprantamų priežasčių, savo giminių įprašytas, negalio duoti savo pavardės, nors ir labai norėčiau. Pasirašius pavardę gali nukentėti giminės. Turistas

Iki šio meto jis kaltino pasipelnę norinčius realistatistikus, bet dabar jis jau kaltina pačius gyventojus. Anksčiau kun. Lawlor kaltino bažnyčią dėl apylinkės rasinių pakaitų, bet šandien jis ir bažnyčios jau nebe kaltina, bet pačius žmones.

Piliečių organizacijos pirmininkas Kamar pareiškė, kad vietoj kun. Lawlor apylinkės gyventojus turėtų atstovauti Henry Capolillo. Bet kun. Lawlor išrinktas šešeriems metams. Niekas jo pakeisti negalės iki sekančių rinkimų.

Nusiminę ir lietuviai, nuosirdžiai rėmę kun. Lawlor ir davę jam stambi piniginę paramą. Jie niekad nemano, kad kun. Lawlor galėtų taip kalbėti, kaip jis praeitą savaitę kalbėjo. Čikagietis

Daugėja savizudžių skaičius

Paskutiniu laiku Amerikoje padaugėjo jaunų žmonių savizudžių skaičius. Oficialiomis žiniomis apie 25,000 amerikiečių nusizudo metų būvyje. Daug kas mano, kad tikrasis nusizudėlių skaičius yra didesnis. Bet būdinga tai, kad tą skaičių sudaro daugumoje jaunuoliai, kurie papildo savizudybę. Pav. Los Angeles mieste nusizudėlių skaičius tarp moterų, jaunesnių kaip 20 metų amžiaus, dvigubai kartų buvo didesnis 1970 m. negu buvo 1960 metais.

To paties amžiaus vyrų nusizudėlių skaičius tris kart didesnis tame pačiame periode.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

SKAITYK "NAUJIENAS" -

Savo naminė vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiam vaizdelyje parodyta: išimti visas konketes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad nevyktų klaidų, nes vaistų sumaišymas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiam netikėtumui pasiruošęs.

NOVOS PAKRANTES

DR. ANTANAS J. GUSENAS

7

Jų pagalba buvo geresnė. Vienas buvo visai netoli vokiečių sienos ir gerai sugyveno su pasienio sargybos viršininku. Kitas gyveno netoli Sintautų, o kiti buvo dar toliau išsimitę po dvarus ir folvarkus. Jeigu reikėdavo kurį žmogų slapiai pervesti per sieną, tai jie tai atlikdavo labai tvarkingai, organizuotai. Jie niekad bėdon nepakliūdavo. Jeigu kuris kada ir buvo įtariamas, tai kiti, turintieji geras pažintis su pasienio rusais, reikalą sutvarkydavo. Apie šią kelių totorių veiklą žinojo tik tai mano tėvas, Kromas ir Baltrušaitis. Jie tai patyrė, nes patys, mano manymu, buvo tokiais reikalais suinteresuoti. Kam tie klausimai nerūpėdavo, tai jie nieko ir nepastebėdavo. Bet kam šitas klausimas buvo svarbus, tai menkos užuominos pakakdavo siūlo galams surašioti. Užtekdavo per laukus einančiam nepažįstamam žmogui paklausti kelio pas tokį ir tokį dvarininką, kad būtų atkreiptas dėmesys. Lietuvos ūkininkai buvo protingi ir gudrūs žmonės, išvadas jie mokėdavo padaryti. Totoriai dvarininkai buvo protingi ir atsargūs, bet retkarčiais jiems tekdavo dirbti su kvailais žmonėmis. Kartais jiems reikėdavo dirbti su lenkais, kurie išsiplepdavo daugiau negu reikia, arba parodėdavo baimės, kur būtinai buvo reikalingas šaltas kraujas.

GRISKABUDIS

Mes priklausėme Griškabūdžio valsčiui, bet pats Griškabūdis buvo daug jaunesnis, negu Bliuviškiai. Apie Bliuviškius yra užsilikusių žinių šešiolikto šimtmečio pradžios dokumentuose, tuo tarpu apie Griškabūdį prašneka tik tai septynioliktame šimtmetyje. Tei-

singiau pasakius, tik tai septyniolikto šimtmečio pabaigoje. Tuo metu Bliuviškiai jau buvo karališkas kaimas, o Griškabūdyje buvo tik tai deguto būda.

Griškabūdžio istorija yra labai panaši į Vidgirių istoriją. Griškabūdyje lietuviai kirtę pusis, eglės ir ažuolus, plovė ir vežė Vokietijon. Toje vietoje, kur dabar Griškabūdis stovi, buvo pastatyta būda miško kirtėjams nuo lietaus užuovėjos ieškoti. Toje pačioje vietoje buvo padaryta būda deguti vartyti. Septynioliktame šimtmetyje lietuviškas degutas buvo patį vertingiausioji žaliava. Degutą griebė vokiečiai, olandai ir kiti mūsų kaimynai, kurių gijos jau buvo išskirtos ir deguto jau neturėjo. Už degutą jie mokėjo geras pinigų. Mokėjo geriau, negu už pačius geriausius medžius.

Mūsų kaimynas kun. J. Totoraitis, metęs marionus ir likusią savo gyvenimo dalį paskyręs Lietuvos praeičiai tyrinėti, išaiškino, kad aštuoniolikto amžiaus viduryje Griškabūdžiui buvo susidomėję vienuoliai karmelitai. Jie jau buvo įkėlę koją į Naumiestį, o iš ten jiems jau ne taip sunku buvo pasiekti ir Griškabūdį. Jie mokėjo sutraukti vietos gyventojus, prižadėjo jiems dangaus karalystę ir pradėjo rinkti pinigus Griškabūdžio bažnyčiai statyti.

Kun. Totoraitis tvirtina, kad Griškabūdžio bažnyčią pastatė kažkoks kunigas Vasiliauskas. Bet mano kaimynas tik tai taip sako. Jis žino, kad kun. Vasiliauskas jokios bažnyčios nestatė. Griškabūdžio bažnyčią pastatė lietuviai, kurie gyveno toje apylinkėje. Kun. Vasiliauskas galėjo iš vietos gyventojų surinkti pinigų, bet medžius kirtę ir juos į Griškabūdį vežė vietos lietuviai. Man atrodo, kad teisingesnė bus versija, kurią mano tėvas pasakojęs, būtent: apylinkių gyventojai kirtę Vidgirių girias ir vežė rąstus į Griškabūdį bažnyčiai statyti.

Senais laikais Griškabūdis priklausė Bliuviškiams. Bliuviškius važnuodavo Pilviškių, Višakio Rūdos, Paluobių, Barzdų ir kitų apylinkių ūkininkai. Kai pastatė bažnyčią ir Griškabūdyje atsirado daugiau namų, tai ir Griškabūdžio svarba pasidarė didesnė. Pradžioje Pilviškiai, Barzdai ir Paluobiai priklausė Griškabūdžiui. Ne Griškabūdžiui, bet Griškabūdžio parapijai. Vėliau, kai aštuoniolikto šimtmečio pabaigoje ir devyniolikto pradžioje, žmonių derlingoje Novos pakrantėje patankėjo, tai nuo Griškabūdžio parapijos pradėjo plėsti kaimus ir miestelius. Pirmiausiai buvo atplėsti Pilviškiai, o vėliau tokio paties likimo susilaukė ir Barzdai.

Tas pats mūsų kaimynas, kun. Totoraitis, tvirtina, kad Griškabūdyje pradžios mokykla jau buvo įsteigta prieš pusantro šimto metų. Ji buvo prie karmelitų sudarytos parapijos.

Pirmais metais joje buvo tik 8 mokiniai, bet jau vėliau joje ėjo mokytis net 40 mokinių. Mūsų istorikas tvirtina, kad 1842 metais sudėję mokykla ir kiti parapijos pastatai. Kelis metus Griškabūdis buvo be jokios mokyklos, nes nebuvo pinigų. Tuometinis karmelitas buvo kažkokioje neaiškioje draudimo įstaigoje mokyklos namą apdraudęs. Jis išreikalavo iš apylinkės ūkininkų pinigų apdraudai mokėti, bet kai reikėjo gauti apdraudus sumą už sudėgusią mokyklą, tai jų nebuvo. Griškabūdžio ūkininkai užsikirtę. Kol nebus apdraudus pinigų, jie nemokės naujiems pastatams statyti.

Seniai pasakojo, kad tik 1860 metais karmelitui pavyko atsiimti šią sumą už sudėgusius namus. Kad ir mažai, bet geriau negu nieko. Gautoji suma pakeitė ūkininkų užsispyrimą. Jie jau buvo linkę prisidėti prie naujos mokyklos statybos. Matyt, kad atsirado naujų vaikų, kuriems mokykla jau būtinai buvo reikalinga. Lietuviai ūkininkai prie parapijos jau bu-

vo bestatę mokyklą, kai caro valdžia, praėjus 1863 metams pakeitė savo politiką. Caro valdžia pradėjo statyti rusišką mokyklą. Tada kaimuose atsirado daktoriai. Miesteliuose statomose mokyklose dėstė rusai, o į kaimus pasipylė daraktoriai, kad galėtų vaikus mokyti lietuviškai.

Sudegus viena bažnyčia buvo pastatyta nauja, dar gražesnė. Tik tai šį kartą ją statė ne karmelitai, bet vietos klebonas. Pastatė bažnyčią su pilioriais. Ypatinga buvo naujos bažnyčios varpinė. Ji turėjo net tris varpus, kitokiu balsu skambinančius. Kai prie varpų priėdavo geras meistras ir pradėdavo skambinti keliais balsais, tai garsas eidavo visomis Novos pakrantėmis.

Naujoje bažnyčioje buvo ir mano giminės geros indėlis. Mes vadinamės Gustainiais, bet patį mūsų pradią eina iš Vartų. Bliuviškiuose buvo stambus Vartų ūkis. Kada jis prasidėjo, tuo tarpu niekas pasakytų negali. Kai Vartai Bliuviškiuose neturėjo vyrų, o vien tik dukteris, tai Vartuose pasibaigė ir Vartų veislė. Senais laikais į Vartų ūkį atėjo į žentus Gustainis. Jis pradėjo Gustainių giminę. Tai buvo senais laikais, bet aš dar prisimenu, kad motina ir kiti man pasakojo apie tai, kad mūsų ūkį įkūrė Vartai.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĖ

DR. ANNA BALIONAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGŲ
PRITAICO AKINUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 5-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepias skambinti 374-8012

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-9
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR SLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradi. ir penktadienį nuo 1-5, treč.
ir sešadi. tikrai susitarus.

DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepias, skambinti MI 3-0001.

**DR. NINA KRAUCEL-
KRAUCELIŲNAITE**
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS-LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. antradi., ket-
virtadi. ir penktadienį nuo 9 iki
7 val. popiet. Ketvirtadi. ir šeša-
dienį nuo 9 iki 11 val. ryto tik
susitarus.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2980
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sešadia-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonas: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepias, tai telefon. GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezai, Med. Ban-
džai, Speciali pagalba kojom.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8 Sešadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

JONAS KAUNAS

PALMIŲ PAVESIS

(Pabaiga)

Profesionalas mokosi iš kitų
asmenų patirties, užrašytos
knygose. Mėgėjas mokosi iš
pirmojo šaltinio — savo darbo
problemų.

Bralis latvis buvo kuklus,
dirbo taip, kad jo darbo niekas
nematytų. Todėl mūsų inžinie-
riai nesuranda, kaip tas bralis
sprendė savo darbo problemas.

Cia dėkoju Juozui Pronskui,
kuris jau du kartus atkreipė
Naujienų skaitytojų dėmesį į
bralių latvio kūrybą.

Amerika, susitvarkyk

"The Miami Herald", gau-
siai popierių vartojantis, š. m.
VII.23 psl. 28-A duoda chroni-
kos gabalą iš Los Angeles, Ca-
lifornia:

"Čikanas traukia dėmesį,
užuojautą, lėktuvo grobimo by-
lai artėjant". Jo turinys: Lėk-
tuvų grobimas nebe naujiena.
Tačiau grobiko Ricardo Cha-
vez-Ortiz byla bus, tur būt, sa-
vo rūšies vienintelė".

Šitas 36-metis čikanas (taip
vadiname JAV-bių meksikie-
čius) pareikalavo ir gavo leidi-
mą 35 minutes kalbėti radijo
bangomis. Jo pasakytas mono-
logas išreiškė nusivylimus atei-

vio meksikiečio, kuris dabar
bedarbis, gyvena su pačia ir au-
gina 8 vaikus, ištare protestą
prieš meksikiečių ir kitų JAV
mažumų traktavimą.

Monologas nufilmuotas, au-
torius nufotografuotas. Tat at-
likus, jis atidavė savo naudotą
neužtaisytą ginklą FBI agen-
tams.

Nusikaltimas įvyko balan-
džio 13, Federaliniame teisme
byla turėjo prasidėti liepos 25,
galėjo baigtis rugpjūčio 1.

Faktas "išbarabanytas"
kaip heroiška dorybė, nors pi-
ratui gresia 20 metų federali-
nio kalėjimo.

Gynė ar gina advokatai Han-
non ir Miguel Garcia, atstovos
fondo čikanams auklėti ir ginti
nuo teisingumo organų. Hnn-
non paskelbė, kad piratas turi
būti paleistas, nes nesusiprati-
mas įvykęs dėl aplinkybių "bai-
sumo".

Aišku, kad byla pritraukė
aktyvų čikanų visuomenės dė-
mesį. Garcia pareiškė:

"Teisiamasis daugybės as-
menų užjaučiamas. Manau, kad
bylos metu jam bus atlikta
juntama parama."

Faktas praneštas be komen-
tarų, kurie juokingai skambė-
tu. Pats faktas reikia už save:
Amerika, susitvarkyk. Ant-
raip, ateis kas tave sutvarkys.
Jonas Kaunas

Turisto išpuodžiai Latvijoje

Štai ką tarp kitko pasakoja
latvių laikraščiai Latviją ap-
lankęs A. Veselaukas:

Okupantų priespauda jaučia-
ma visame krašte. Senieji Lat-
vijos paminklai išniekinti. Taip
Dauguvos kairiajame krante ir
Lucavsalą pastatytą tvenki-
nio mūrą sudėti visi paminkli-
niai kapų akmenys, pajamti iš
Didžiųjų kapinių, paverčiant
jas parku.

Prie krautuvų visuomet sto-
vi eilės. Ypač didelės eilės ten,
kur gatvės parduojami pie-
ty kraštų vaisiai. Taip pat rei-
kia stovėti eilėse, jeigu nori nu-
sipirkti kokį indą, adatą, siūlų,
nosinaite ar kojines.

Rygos Skarnių ir Kalkių gat-
vių kampe, kur pirmiau dirbo
čeka, dabar įrengta krautuvė
aukštesniems komunistų pareigū-
nams. Toje krautuvėje galima
nusipirkti visko, bet įėjimą į
krautuvę kontroliuoja sargyba,
ir gali įeiti parodęs specialų lei-
dimą su fotografija.

Kadaise labai populiarį Ma-
rijos gatvę dabar vadinama Su-
vorovo gatve. Elzbiets gatvė
— Kirovo gatve, Laisvės alėja

— Sek pasaką, mamytė.

Apie senus laikus,
Kai atstovai ir laumės

Skrajojo po laukus...

S. Petersenienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ir mažiau kaip žaidimai su
cirkštavimais. Naujienose galima gauti šių perliū ir žemiųjų gūsių mažie-
jams bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-
JUKES, 34 psl. su 8 apsakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ilus-
truotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka
mažiesiems. Jūratis Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra-
bus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
evičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersenienė, LAUME LAUME. 17 eilėraščių, kal-
pesų, apie paslaptingas laumes Tėvų Dėmėje. Labai gražus leidinys.
Didelio formato, kietas viršelis, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 84
psl., kainą 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sągos premii-
juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Stancikaitės iliustracijos, 186 psl., \$3.00.

7. Juozas Švaitas, SAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės.
Didelio formato, kietas viršelis, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valskis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai
Eiluotai padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai
dail. bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos
pratinti lietuviškai skaityti ir myleti lietuvišką knygą. Jei tėvai išlaikysiu
jų vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auk-
tėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Filmu aktorius Sean Connery plačiai pagarsėjo ir uždirbo nemažai
pinigų už savo James Bond, Agent 007 — šnipą, žvalgybos agento
sukurtą tipą. Jis nutarė iš tų filmų serijos pasitraukti.

— Lenino alėja. Zymių latvių
komunistų vardais pavadintos
tik mažos skersgatvės ir tai
dažnai miesto pakraščyje.

Prieš teismo rūmus okupan-
tai yra pastatę paminklą Leni-
nui. Ištiesta Lenino dešinioji
ranka rodo kryptį iš rytų į va-
karus. 1971 m. lapkričio 7 d.
naktį ant tos ištistos rankos
kažkas pakabino elgetos terbą
su prierašu: "Tą mums, lat-
viams savo žemėje Kremliaus
rusai jo vardu padovanojo".

Ryga dabar yra taip prigrūs-
ta rusų, kad apie Laisvės pa-
minklą ir Operą žalumynuose,
ypač saulėtomis dienomis, gir-
di beveik vien tik rusiškai kal-
bant. Fabrikuose, kur dirba lat-
viai, nuo 1972 m. kovo mėnesio
visi skelbimai rašomi rusų kal-
ba.

Keleivis, š. m. rugp. 15 d.

NEREIKIA GIRDĖTI

— Tylos! Aš nieko negir-
džiu! — tildė mergaitė teatre
savo kaimynės.

— Tau ir nereikia girdėti,
ką aš savo draugei pasakaju.

BAIDYKLĖ

— Kodėl tamsta nepastatai
baidyklės savo darže?

— Nereikia. Visą dieną dar-
že būnu aš pati...

Zvalgas

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE". — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNYJE

A. + A. FRANK MAŽEIKA

Gyv. 7309 So. Claremont Ave.

Mirė 1972 m. rugpjūčio 21 d., 12:45 val. ryto, sulaukęs senatvės.
Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskr., Krekenavos parapijoje, Užlaučių
kaime.

Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko našlėdę žmoną Oną, paliko tėvus Snarą, brolis Vincent,
jo žmona su šeima, 2 brolėnės — Veronika Briedis, jos vyras Joseph
su šeima, ir Katherine Kaspariūnas su šeima, sesers sūnus — Albert,
jo žmona Mary, ir Paul, brolio dukte Anastazija Rastus su šeima, ir
kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Amerikos Legiono Dariaus-Girėno Postui 271.
Kūnas pašarvotas S. C. Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 West
69th Street.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 24 dieną 8:45 val. ryto bus lydimas iš
koplyčios į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų
pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. Frank Mažeikos giminės, draugai ir pažįstami nuošir-
diai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinįjį pata-
navimą ir atsisveikinimą.

Nulidę lieka: Žmona, brolis, giminės.
Dėl informacijų skambinti LA 3-3572.

EMILIA EIDUCK

Pagal tėvus Skudrickas
Pagal pirmą vyrą Wegis
Pagal antrą vyrą Szykiewicz

Mirė 1972 m. rugpjūčio mėn. 20 dieną, 6:10 val. vak., sulaukusi
82 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 62 metus.
Paliko našlėdę sūnus Adam Wegis, marti Jeanette, dukte Amelia
D. Viera, žentas Manuel, 5 anikai, 4 proanikai ir kiti giminės, drau-
gai bei pažįstami.

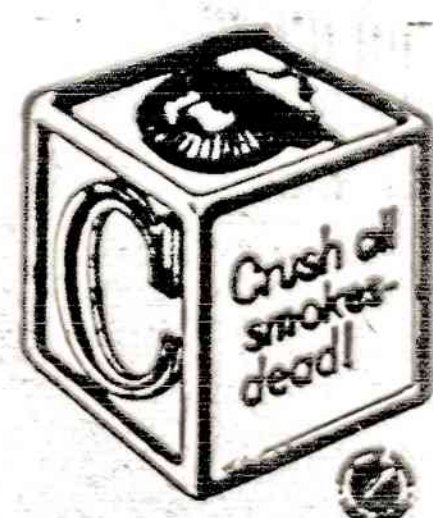
Antradienį, rugpjūčio 22 d., 5:00 val. vak. kūnas bus pašarvotas
Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 24 dieną 1:00 val. popiet bus lydimas iš
koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Emilia Eiduck giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinįjį pata-
navimą ir atsisveikinimą.

Nulidę lieka:
Sūnus, marti, dukte, žentas, giminės.

Laidotuvių Direktorai Anthony ir Donald Petkus. Tel. 476-2345.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJENAS"

**GELININKAS
(PUTRAMENTAS)**
Lukmumo arba liūdesio valandom
grūstausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninėms
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 584-1228

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonas: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VERTA
REpublic 7-3608 REpublic 7-3609

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS F. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1134-1139

STĖPONAS C. LACK IR SŪNUS

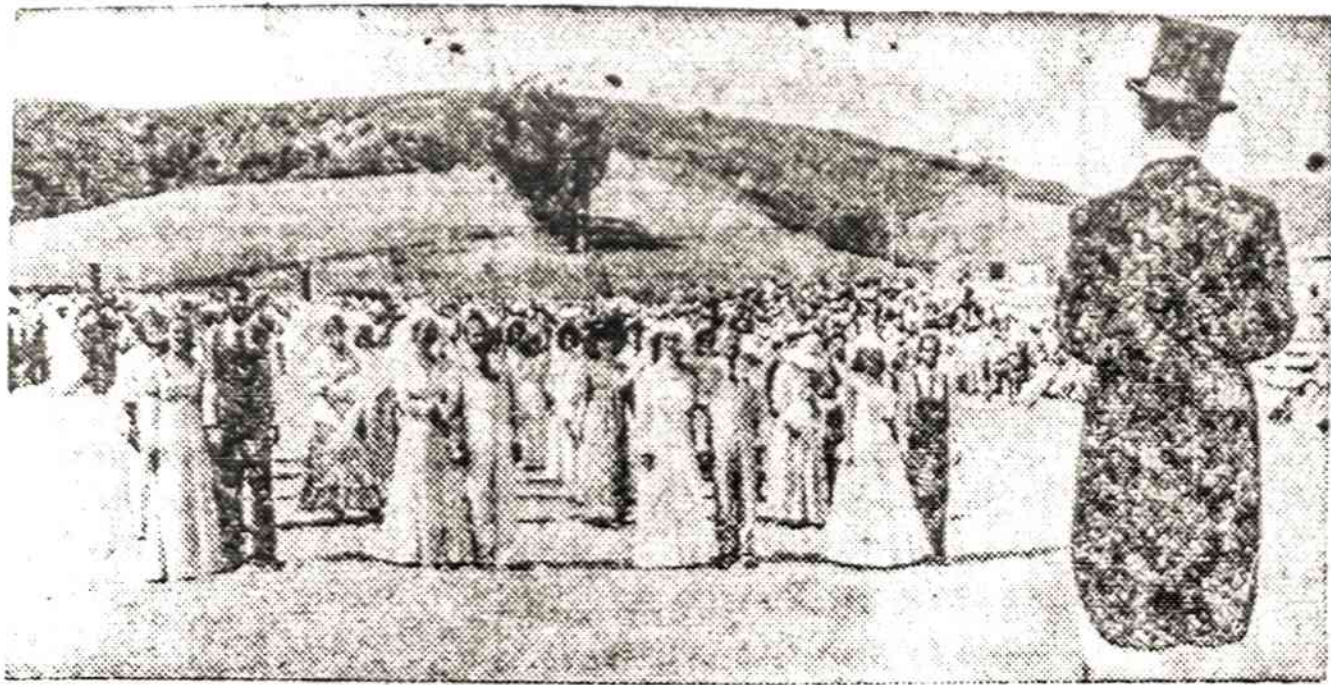
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJENOSE

Kalifornijoje presbyterionų kunigas Mason Harvey, taupydams laiką, davė moterystės sakramentą iš sykiu 75-kioms poroms. Jos susirinko į Synanon rančos arklių ganyklą ir ten susituokė. Tas ūkis yra gydymo nuo narkotikų įpročio centras.

Smarkiau baus už ginklo nešiojimą

Cook apskritys prokuroras Edward Hanrahan praneša, kad tik per š. m. liepos mėn buvo sulaikyti ir teismui atiduoti 136 asmenys, pagauti be leidimo nešiojant ginklus. Prokuroras reikalauja, kad kiekvienas asmuo nešiojantis ginklą be leidimo, privalėtų išbūti bent 60 dienų kalėjime.

Tuo tarpu iš sulaikytų su šaunamais ginklais 136 asmenų teismai tik 46 — pasiuntė į kalėjimus bausmės atlikti. Kitus nubaudė pinigineis bausmėmis arba juos tik perdavė

tam tikslui paskirtiems valdiniams prižiūrėti. Prokuroras mano, kad su ginklu švaistymasis gatvėse padidina žmogžudysčių skaičių. Duoda ir keletą pavyzdžių: Lee Thomas nesutikęs lipsti į svetimą automobilį, rugp. 2 d. buvo vietoje nušautas.

Venessa Foreman, 16 m., buvo nušauta einant gatve, dviem susipykusiems jaunuoliams besišaudant.

Bennie Anderson, 42 m., taksi vairuotojas apiplėšimo tikslu septyniolikamečio buvo nušautas.

Joseph Pagan, 17 m., buvo

nušautas per jaunuolių susišaudymą gatvėje. Tai tik esą keli atsitikimai, kad žmonės visai nekaltai netenka gyvybės.

Prokuroras Hanrahan ragina visus gyventojus rašyti į Civic Centrus vyriausiam teisėjui John Boyle skundus ir reikalauti, kad teisėjai smarkiau bausyt asmenis, nešiojančius ginklus be leidimo.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Plėšikas išbarstė pagrobtą turtą

Plėšikas atėjęs į Midway Jewely parduotuvę, 5635 W. 63rd St. paprašė moters parodyti laikrodžiams dirželių. Kada savininkė atidarė dėžę, vyras išsitraukė revolverį, pasodino savininkę ir jos dukterį kitame kambaryje ant grindų ir liepė tylėti. Pasiėmęs tris maišus žiedų, laikrodžių ir kitų papuošalų, plėšikas dingė.

Policija išgirdo tuoj po to apiplėšimo, kad netoliese įvyko automobilio nelaimė. Nuvykusi ji rado vogtą automobilį ir įvairių brangenybių. Vairuotojo nebebuvo. Matyt, plėšikas, beskučėdamas iš nusišaltimo vietos, sudaužė automobilį ir išbarstė pagrobtus daiktus.

Krautuvės savininkė dar pasigenda apie 500 dol. pinigais, šešių žiedų ir šešių laikrodžių. Kai kuriuos daiktus galėjo nuo gatvės pasiimti ir praiviai.

Gatvėje parduvinėja senas knygas

Čikagos viešoji biblioteka prie savo rūmų Michigano Ave. antradienį surengė senų knygų išpardavimą gatvėje. Apie 20,000 naudotų knygų buvo parduotos po 25 centus kiekviena. Bibliotekos 100 metų istorijoje tai pirmas toks išpardavimas surengtas ant šaligatvio.

Dviračiais į darbą

Čikagos meras Daley antradienį atidarė specialius dviračiams skirtus takus. Vienas takas eina į šiaurę ant vakarinio Dearborn gatvės krašto. Jis bus atidarytas kasdien nuo 4 val. iki 6 val. po pietų. Į pietus važiuojantiems dviračiams takas yra paliktas ant Clark gatvės, rytinio pakraščio. Jis atidarytas nuo 7 val. iki 9:30 ryto.

Siūlo pertvarkyti miesto įstaigą

Čikagos miesto "home rule" komisija paskelbė raportą, kuriame siūloma pertvarkyti miesto mero įstaigą taip, kad meras turėtų lyg ministerių kabinetą — penkis pavaduotojus, kontrolierių ir teisininką. Kiekvienas pavaduotojas turėtų savo atskirą sritį ir būtų už ją atsakingas. Merui tada palengvėtų darbas. Jam tektų tik prižiūrėti savo kabinetą, formuluoti gaires ir daryti nutarimus.

Pastebėta, kad vis daugiau žmonių iš šiaurinės dalies į

"Loop" važinėja į darbus dviračiais. Dviračių takai paženklinyti geltonomis juostomis ir yra 5 — 7 pėdų platumo.

Graži auka

Žinomas Čikagos draudimo bendrovės direktorius Clement Stone paaukojo prezidento Nixono perrinkimo kampanijai pusę milijono dolerių.

Negras policininkas žada pasiduoti

Besislapstęs Čikagos policininkas, negras seržantas Stanley Robinson buvo susitikęs su Chicago Tribune korespondentu ir pareiškė jam, kad manęs greit pasiduoti policijos tardymams. Jis pasislėpė birželio 28 d., kada paaiškėjo, kad Čikagos policininkų gauja galėjo būti samdoma narkotikų pirklių iki konkurentams nužudyti. Iki šiol rasti 8 negrų lavonai. Kas juos nušovė — nežinia.

Tardymams prasidėjus, Robinson pasislėpė, tačiau dabar jis sugalvojo prisistatyti policijai. Priežastis esanti ta, kad meras Daley paskyrė negrą Mitchell Ware policijos superintendente padėjėju. Robinson mano, kad negras negro neduos skriausti ir Ware praves visą tardymą bešališkai.

Bobby Hull traukiamas į teismą

Garsus ledo rutulio žaidėjas Bobby Hull susilaukė nemalonių. Jis neseniai susitarė su Kanados Winnipeg Jets klubui, kuris pažadėjo jam už žaidimą ir treniravimą per 10 metų sumokėti 2,75 milijonus dol. Vieną milijoną Hull turi gauti tuoj pat, pasirašęs sutartį.

Senasis Hull klubas, Čikagos Black Hawks iškėlė Bobbiui bylą ir reikalauja teismo uždrausti jam žaisti ledo rutulį bet kur kitur, ne Black Hawks komandoje. Hull sulaužęs su senu klubu sutartį. Panašias bylas jau yra iškėlus Bostono Bruins klubas, kuris siekia su laikyti du savo žaidėjus nuo perėjimo į kitus klubus. Dar nežinia, ką teismai pasakys.

TRUMPAI

— Varnas Montessori Vaikų židinėlis, 3038 W. 59 St., ruošia prof. dail. Adomo ir pedagogės Marijos Varnų pagerbimą židinėlio patalpose rugpjūčio 23 d. 8 val. vak. už jų nuolatinės pastangas priešmokyklinio vaikų auklėjimo srityse. Jie yra to židinėlio mecenatai ir laike pagerbimo įteiks tūkstantį dolerių. Židinėlyje veikia lietuviškos priešmokyklinio auklėjimo klasės. Židinėlio administratore yra Stasė Skrebiėnė.

— Dail. Antanas Rūkštelė išsikėlė gyventi į Florida. Jo adresas yra: 5629 — 36 Ave. North, St. Petersburg, Florida 33710.

— Adv. Donald F. Yokaitis išrinktas Pasadenos miesto Kalifornijoje meru. Nuo 1969 m. jis buvo to miesto taryboje.

— Dr. Saulius Šimolūnas, Detroit, Mich., pakvietas skaityti paskaitą The Electrochemi-

Karališkos vestuvės Prancūzijoje. Parizyus grafo, Prinsco Henri dukte, princesės Chantal išteikė už barono Francois Xavier de Sambucy de Sorque. Nuotraukoje nuotaka eina su tėvu į Karališką Dreux koplyčią.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

PIPE FITTERS

Primarily inside pipe fitting, hydraulic & pneumatic troubleshooting of production, equipment. Both construction & service shop. Some welding, plumbing & steam fitting required. Applicant must be fully qualified & experienced journeyman. Second shift (3 p. m. — 11 p. m.).

Apply mornings in person
Johnson & Johnson
4949 W. 65th STREET
An Equal Opportunity Employer

YOUNG MAN to learn interesting brush-making business. Shop work to shipping. Good opportunity with growing company.

ERIE BRUSH CO.
860 W. Fletcher 477-9620

RENTING IN GENERAL N u o m o s

ISNUOMOJAMAS 4½ KAMBARIŲ BUTAS 1-me aukšte. Plytelių vonia, spintelės virtuvėje, apkalta veranda. Tinkamas dirbančių arba pensininkų porai. Gera transportacija. 3155 No. NORMANDY

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai
PARDUODAMI 15 MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja Lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

— Šį sekmadienį, rugpjūčio 27 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus vadovybė rengia pikniką Stone Crest Manor, New Buffalo, Michigan. Tai tradicinis piknikas, pavadintas Old Fashion Picnic. Kviečia muziejaus prietelius — rėmėjus ir jų draugus atvykti. Įėjimas nemokamas. Be to. būsiu daug įvairenybių — žaidimų, šokių ir ežer bus galima pasimaudyti. O dėl informacijų bei rezervacijos galima paskambinti į muziejų tel. 847-2441 tarp 1:00 iki 4:30 v. popiet.

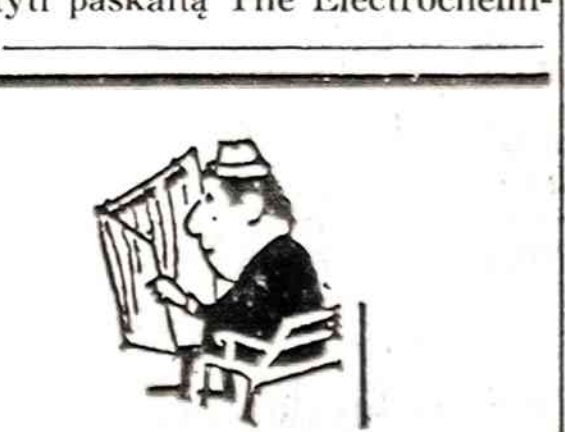
— Gub. Ogilvie perrinkti Piliečių komitetas praneša, kad daugelis darbininkų unijų remia gubernatoriaus išrinkimą antram terminui dėl jo gerų rekordų. Praeitą savaitę ji indorsavo Gen. Service tarnautojų unija (AFL-CIO), atstovaujanti 70,000 narių. Iki šiol daugumą tų unijų palaikydavo demokratų partijos kandidatus.

— Chicago Pasėžio Festivalio Venecijos nakties laivų paradas ir slidinėtų vandens paviršium akrobatika bus rugpjūčio 25 d. 7 val. vak. Monroe uosto rajone. McClure Ct. parodų salėje atidaryma vėliausio modelio laivų paroda.

— Dail. Antanas Rūkštelė išsikėlė gyventi į Florida. Jo adresas yra: 5629 — 36 Ave. North, St. Petersburg, Florida 33710.

— Adv. Donald F. Yokaitis išrinktas Pasadenos miesto Kalifornijoje meru. Nuo 1969 m. jis buvo to miesto taryboje.

— Dr. Saulius Šimolūnas, Detroit, Mich., pakvietas skaityti paskaitą The Electrochemi-

SKAITYK PATS IR PARAGIN KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RUSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9323

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5988

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REPUBLIC 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-7775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilų draudimai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritarusį darbininkų. Kai nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

VISKĄ APIE NAMUS

Taisome (remodeluojame) senus namus, stogus, langus, dažome, sutvarkome elektrą, atliekame cemento darbus ir t. t.

SKAMBINTI:

ALEKSUI telef. 927-7186

arba ROMUI telef. 927-5680

cal draugijos suvažiavime

Fontainebleau viešbutyje, Miami Beach, Fla., spalio mėn. 10 d.

— Dail. Juozo Bagdono kūrybos

paroda bus rugsėjo 9—10 d. Lietuvių kultūros židinyje, Brooklyn, N. Y. Ruošia LB

Vaižganto kultūros klubas minint 40 metų kūrybos darbo sukaktį.

— Vytautas Grybauskas yra

Pabaltiečių lauko teniso čempionas. Pirmenybės buvo liepos pabaigoje Toronto mieste.

Antroje vietoje liko estas Lenz, kurį V. Grybauskas nugalėjo

7—6 ir 6—2 rezultatu.

6 KAMBARIŲ MŪRINIS. Moderni

vonia, spintelės, karšto vandens šiluma gazu, 1½ auto garažas. Marquette Park. \$21,900.

GRAŽUS 6 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios. Alumin. langai. Nauja šiluma gazu. Geros pajamos. Marquette Parke. \$87,500.

4 BUTŲ MŪRAS. Modernios vonios, spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 3 automobilių garažas. Tik \$52,000.

2 PO 5 MŪRINIS. Spintelės, nauja šiluma gazu, alumin. langai, 2 auto garažas. Tik \$27,900.

GRAŽUS 2 BUTŲ MŪRINIS. Dideli kambariai, modernios virtuvės, vanitės, naujas šildymas gazu, 2 auto garažas. \$38,500.

11 BUTŲ 7 metų mūras. Koklinės plytelės, šaldytuvai ir virimo pečiai, šildymas gazu, alumin. langai. Pajamų apie \$23,000. Apylinkė 59-tos ir Kedzie. \$150,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

1½ AUKSTO 6 ir 3 kambarių 20

metų modernus ant 33' sklypo. Ideali giminingoms šeimoms.

12 BUTŲ MŪRINIS 7 metų. Ivaizdus dydžio butai. 63-čia ir Pulaski. Labai pelningas ir gražus namas.

MŪRINIS BUNGALOW 5 kambarių 2 miegamieji. Centralinis oro šildymas. Geras 10' didelis kambariai, naujai išdėžyti. 64-ta ir Sacramento. — 24,500.

5 KAMBARIŲ — 3 miegamieji, 10 metų. Labai gražiai įrengtas sklypas. Garažas. Gražiai apvertas ir apsidintas. Namas kaip pasaka. 69-ta ir Bell. \$25,500.

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63 ST. (Prie Sacramento)

TEL. 436-7878

KEISKITE PINIGĄ Į NAMUS

8 KAMBARIŲ 1½ aukšto 16 metų mūras. 2 vonios, įrengtas beisbolas. Garažas. Arti 88-čios ir Kedzie. \$32,000.

5½ KAMBARIŲ MŪRAS. Gazo šildymas. Centralinis air-cond ir įrengtas beisbolas. Daug priedų. Garažas. Arti Nabisco. \$29,900.

6 BUTŲ LUKSUS. 2 aukšto mūras ir 4 auto mūro garažas. Gazo šildymas. Penkios pajamos — gyventi Marquette Parke. \$69,900.

8 KAMBARIŲ 1½ aukšto namas. 2 vonios. Gazo šildymas. Platus lotas. Naujas garažas. Arti ofiso. — \$20,900.

2 AUKSTŲ MODERNUS ant 50' mūras, liuksus 6 kambarių butas — parketas, air-cond., balkonai ir 2 modernios patalpos — advokatai, inž. ar daktarai. Marquette Parke. \$44,900.

2 AUKSTŲ 2 BUTŲ mūras — platus lotas. Garažas. Arti ofiso. \$22,000.

7 KAMBARIŲ MŪRO bungalow, dideli šviestūs kambariai. Gazo šildymas, air-cond, įrengtas sausas beisbolas. Garažas. Marquette Parke. \$21,900.

TVARKINGAS 10 kambarių mūras. Naujas gazu šildymas, garažas. Arti 70-tos ir Western. \$19,500.

PLATUS BIZNIO LOTAS prie Marquette Parke. \$10,000.

2 BUTŲ beveik naujas mūras, 2 auto garažas, atskiri gazu šildymai, arti oriso. \$37,500.

10 BUTŲ MŪRAS, apie \$15,000 pajamų, arti 65-tos ir Kedzie. \$73,500.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

DEL AUKSTOS KOKYBES KAINOS

IR SAŽINGUMO NAMŲ REMONTO DARBŲOSE

Stogų dengimas. Vandens nutekėjimo vamzdžiai, Tuckpointing — mūro sutvirtinimas ir valymas. Mūrininko, statybos cemento ir dalyto darbai. Veltui įkainavimas. Skambinkite dabar

AL BELEAKUS. TEL. 238-8656

SKAITYK PATS IR PARAGIN

KITOS SKAITYTI

NAUJIENAS